

Değerler Eğitimi Nedir ?

Hazırlayan
Bahar ebi

Değerler Eğitimi Nedir?

<http://etwinningonline.eba.gov.tr/>

- Değerler, insanlara seçimlerinde yol gösterirler ,toplum için önemli olan unsurların belirlenmesini sağlarlar.Kısacası değerler toplumsal yaşamı düzenlerler.
- Eğitim kurumlarının genel hedefleri incelendiğinde birçoğunun vatansever olma, temiz olma, sağlığına dikkat etme, düzenli olma, adil olma, yaratıcı olma, girişimci olma gibi birçok değer içerdği görülmektedir.
- Eğitim kurumları bunlar ve benzeri değerler ile öğrencilere nelerin önemli olduğu ve nasıl yaşanması gerektiği konusunda rehberlik eder.
- Leming (2000)'e göre okullar varolduğu müddetçe duyuşsal eğitim olacaktır. Çünkü okullar bilginin bilgisizlikten, sosyal düzenin düzensizlikten daha değerli olduğunu öğretirler.

- Eğitim sadece bilimsel bilginin ve teknik becerilerin desteklendiği bir alan değildir.Eğitim sayesinde toplumlar ahlaki tutum ve davranışlarını nesilden nesile aktarırlar. (Cihan,2014)
- Bu sebeple evrensel ve toplumsal değerlerin yeni nesile kazandırılması için okullar kilit unsurlardır.

- Lickona (1992) değer eğitiminin demokratik bir toplumun başarısı için temel olduğu görüşündedir. Ona göre demokrasi halkın kendi kendini yönetmesi ise, insanlara önce adil ve özgür bir toplum sağlamalıdır.
- Bunun anlamı ise insanın en azından "iyi" olmasıdır.
- Demokrasiyi anlayan ve ahlakî boyutuyla hemfikir olan insanlar, diğerinin haklarına saygı, kanunları kabul, kamu yaşamına gönüllü katılım ve toplumun iyiliğiyle ilgilenirler.(Akbaş ,2008)

Değerler ve Ülkelere Göre Farklılıklar

Değerler kazandırılmasında; isimlendirilmesinden ,amaçlarına ve kazandırılacak değerlere kadar bir çok konuda ülkeler arasında farklılıklar vardır.

ABD 'de karakter eğitimi, Arap ülkelerinde ahlak eğitimi, Avrupa ülkelerinde ve Türkiye 'de Değerler Eğitimi olarak kullanılmaktadır.

Okul hayatı boyunca çeşitli derslerde öğrenilen bilgilerin pekçoğunun kullanım süresi ve bireyin tutum ve davranışları üzerindeki etkisi kısıtlıdır. Oysa okulda edinilen değerlerle ilgili kazanımlar hayat boyu önem ve etkisini sürdürürler.

Okul ve öğretmen bu noktada kilit role sahiptir . Öğretmenlerin değerler eğitimini özümsemesi bu sebeple önemlidir.(Çebi & Jafari Kuzu , 2019)

Shwartz'a Göre 10 Temel Değer

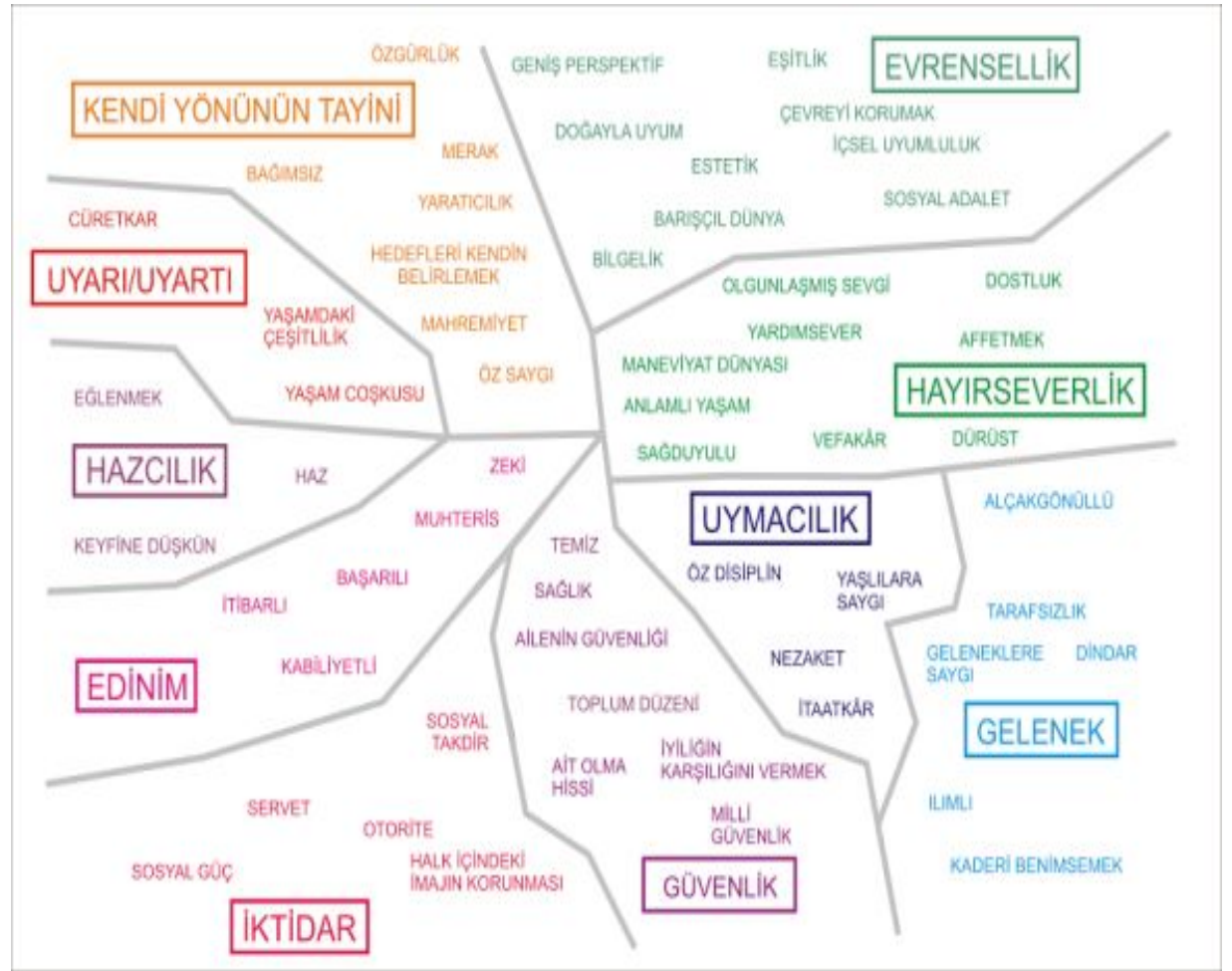
Schwartz ve arkadaşları öncelikle değer sınıflamasını oluştururken "Rokeach Değer Anketi"ndeki otuz altı değeri kullanarak Almanya, İsrail, Avustralya, Finlandiya, Hong Kong, İspanya ve Amerika gibi geniş bir coğrafyada çalışmalar yapmış ve değerlerin yapısını incelemişlerdir. Ardından onlar değer listesinde birtakım düzeltmeler yaptılar.

Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu, örnekleme çoğunlukla öğrenci ve öğretmenlerden oluşan bir araştırma gerçekleştirmişler ve neticede on temel değer alanı ile sınıflandırdıkları elli altı maddelik Schwartz Değer Anketini oluşturmuşlardır. Bu 10 temel değeri yandaki gibi sıralayabiliriz.

(Doğan, 2018)

- Öz Yönelim (Seçme ,yaratma , keşfetme)
- Uyarılım (Farklı yaşam,cesurluk)
- Hayattan tad almak (hazcılık)
- Başarı
- Güç
- Güvenlik
- Uyma
- Geleneksellik/Uyma
- İyilikseverlik
- Evrensellik

Shwartz ve arkadaşlarının araştırmaları sonucu oluşturdukları değerler tablosu değer eğitimi ile ilgili çalışmalarda yol gösterici özelliğe sahiptir.

- Ülkemizde değerler eğitimi her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığımızın Temel Eğitim kanununun ilk maddesini incelediğimizde Türk Milli Eğitiminin amacının açıklandığını görürüz. Bu amaçlar arasında öğrencilerimize kazandırılması istenilen değerler de mevcuttur.

MİLLİ EĞİTİM TEMEL KANUNUNA GÖRE

“Türk Milli Eğitiminin genel amacı,

- Türk Milletinin bütün fertlerini, 1. (Değişik: 16/6/1983 - 2842/1 md.) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı;
- Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren;
- ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
- 2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere,
- hür ve bilimsel düşünme gücüne,
- geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı,
- kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmektedir.”